

Βρυξέλλες, 13 Μαΐου 2026
(OR. en)

9116/1/26
REV 1

Διοργανικός φάκελος:
2026/0068(COD)

COMPET 555
IND 326
MI 454
MAP 105
FDI 11
TRANS 299
CLIMA 254
ENV 486
ENER 239
ECOFIN 602
UD 136
POLCOM 170
CODEC 875

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου
Αποδέκτης:	Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων / Συμβούλιο
Θέμα:	<i>Προετοιμασία του Συμβουλίου Ανταγωνιστικότητας (Εσωτερική Αγορά, Βιομηχανία, Έρευνα και Διάστημα) της 28ης Μαΐου 2026</i> Πράξη για την επιτάχυνση της βιομηχανικής παραγωγής: Πώς να αξιοποιηθεί με τον καλύτερο τρόπο η πρόσβαση στην ενιαία αγορά μέσω απαιτήσεων ευρωπαϊκής προτίμησης και χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών <i>- Συζήτηση προσανατολισμού</i>

Επισυνάπτεται για τις αντιπροσωπίες ενημερωτικό σημείωμα της Προεδρίας με θέμα «Η πράξη για την επιτάχυνση της βιομηχανικής παραγωγής: Πώς να αξιοποιηθεί με τον καλύτερο τρόπο η πρόσβαση στην ενιαία αγορά μέσω απαιτήσεων ευρωπαϊκής προτίμησης και χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών» εν όψει της συζήτησης προσανατολισμού στο Συμβούλιο Ανταγωνιστικότητας της 28ης Μαΐου 2026

Η πράξη για την επιτάχυνση της βιομηχανικής παραγωγής (ΠΕΒΠ): Πώς να αξιοποιηθεί με τον καλύτερο τρόπο η πρόσβαση στην ενιαία αγορά μέσω απαιτήσεων ευρωπαϊκής προτίμησης και χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών

Πλαίσιο

Ο μεταποιητικός τομέας της ΕΕ αντιπροσώπευε το 18,3 % της απασχόλησης στην ΕΕ (ή 30 εκατομμύρια άτομα) και το 14,3 % του ΑΕΠ της ΕΕ το 2024, ενώ παρήγαγε επίσης το 26,2 % των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου της ΕΕ. Οπότε, παίζει κεντρικό ρόλο στην οικονομική ευημερία, τη στρατηγική αυτονομία και την επίτευξη των κλιματικών στόχων της Ένωσης.

Παρά την οικονομική σημασία του μεταποιητικού τομέα, το μερίδιό του στο ΑΕΠ μειώθηκε τις τελευταίες δεκαετίες από 17,4 % το 2000 σε 14,3 % το 2024. Ο τομέας αντιμετωπίζει προκλήσεις που απορρέουν από σταθερά υψηλές τιμές της ενέργειας, παγκόσμια πλεονάζουσα παραγωγική ικανότητα, στρέβλωση του διεθνούς ανταγωνισμού, υψηλό κεφαλαιουχικό και λειτουργικό κόστος για την απανθρακοποίηση, κανονιστικά εμπόδια, καθώς και αργές και απρόβλεπτες διαδικασίες αδειοδότησης. Όλα αυτά υπονομεύουν την ανταγωνιστικότητά της και την ικανότητά της να απανθρακοποιηθεί.

Ως αποτέλεσμα, οι όγκοι παραγωγής στις βιομηχανίες έντασης ενέργειας, για παράδειγμα, έχουν μειωθεί κατά σχεδόν 20 % από το 2019, σημαντικά περισσότερο από ό,τι σε άλλους μεταποιητικούς τομείς, ενώ μέρος της παραγωγικής ικανότητας εξακολουθεί να υποχρησιμοποιείται και με ασύμφορο ποσοστό κέρδους. Χωρίς επείγουσα δράση για την αντιστροφή της τάσης, η ΕΕ θα απανθρακοποιηθεί μέσω αποβιομηχάνισης.

Οι καθαρές τεχνολογίες αντιμετωπίζουν επίσης προκλήσεις όσον αφορά την ανταγωνιστικότητα και τρωτά σημεία στην αλυσίδα εφοδιασμού. Μεταξύ 15 κομβικών καθαρών τεχνολογιών, η κατασκευή μπαταριών, ηλιακών φωτοβολταϊκών δομοστοιχείων και κυψελών είναι οι τεχνολογίες στις οποίες η ΕΕ είναι λιγότερο ανταγωνιστική σε σύγκριση με τον υπόλοιπο κόσμο, καθώς εισάγει περίπου το 50 % της ζήτησής της σε μπαταρίες και το 94 % της ζήτησής της σε ηλιακά φωτοβολταϊκά δομοστοιχεία και κυψέλες από την Κίνα.

Μια παρόμοια ανταγωνιστική πρόκληση είναι επίσης εμφανής σε πολλές κατάντη αλυσίδες εφοδιασμού. Για παράδειγμα, παρά τους αντισταθμιστικούς δασμούς που επιβλήθηκαν στα κινεζικά ηλεκτρικά οχήματα με μπαταρία από τις 30 Οκτωβρίου 2024, το εμπορικό ισοζύγιο με την Κίνα για τα επιβατικά οχήματα έγινε αρνητικό το 2025 (1.2 δισ. EUR το πρώτο εξάμηνο του έτους). Επιπλέον, οι εισαγωγές εξαρτημάτων αυτοκινήτων από την Κίνα αυξήθηκαν κατά περίπου 4 δισ. EUR μεταξύ του 2021 και του 2025 (+ 66 %) — σε σύγκριση με μείωση των εξαγωγών προς την Κίνα κατά περίπου 50 %. Αυτό οφείλεται στη διαφορά τιμών 30-35 % μεταξύ ευρωπαϊκών και κινεζικών προϊόντων. Η τάση αυτή φαίνεται να επιταχύνεται. Έχουν ήδη ανακοινωθεί 76 000 απώλειες θέσεων εργασίας μεταξύ των προμηθευτών αυτοκινήτων, ενώ έως και το 50 % της παραγωγής κινδυνεύει κατά την επόμενη πενταετία.

Προς αντιμετώπιση αυτών των τάσεων, η πρόταση πράξης για την επιτάχυνση της βιομηχανικής παραγωγής (ΠΕΒΠ), η οποία εγκρίθηκε στις 4 Μαρτίου 2026, θεσπίζει πλαίσιο μέτρων για την επιτάχυνση της βιομηχανικής ικανότητας και της απανθρακοποίησης σε στρατηγικούς τομείς, ενισχύοντας παράλληλα τη μακροπρόθεσμη ανθεκτικότητα και ευημερία της ΕΕ.

Η πράξη για την επιτάχυνση της βιομηχανικής παραγωγής: θέσπιση στοχευμένων ευρωπαϊκών προτιμήσεων και απαιτήσεων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών προς στήριξη στρατηγικών τομέων

Η πρόταση περιλαμβάνει **τρεις βασικούς πυλώνες**: τόνωση της ζήτησης για να δημιουργηθούν πρωτοπóρες αγορές για καθαρά προϊόντα, αξιοποίηση της ισχύος της ενιαίας αγοράς για να προσελκυστούν ποιοτικές ξένες επενδύσεις και επιτάχυνση της ανάπτυξης έργων απανθρακοποίησης.

Όσον αφορά τον πρώτο πυλώνα, η ΠΕΒΠ θεσπίζει ένα πλαίσιο για την ανάπτυξη πρωτοπόρων αγορών για βιομηχανικά προϊόντα χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών που να παράγονται στην Ένωση. Η πρωτοβουλία αυτή αποσκοπεί να αντιμετωπίσει την περιορισμένη ζήτηση που εμποδίζει την κλιμάκωση της παραγωγής και αποτρέπει τις επενδύσεις στην απανθρακοποίηση. Αυτό επιτυγχάνεται με την αξιοποίηση της κλίμακας της ενιαίας αγοράς και την αύξηση της ζήτησης προϊόντων με χρηματοδότηση από δημόσια παρέμβαση (δημόσιες συμβάσεις, δημοπρασίες και καθεστώτα δημόσιας στήριξης). Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση της Επιτροπής, τα προτεινόμενα μέτρα αντικατοπτρίζουν τις διεθνείς τάσεις και συνάδουν με τις διεθνείς υποχρεώσεις της ΕΕ, επεκτείνοντας την έννοια της ενωσιακής καταγωγής στα προϊόντα που κατασκευάζονται σε χώρες με τις οποίες η ΕΕ έχει συνάψει συμφωνία για τη δημιουργία ζώνης ελεύθερων συναλλαγών ή τελωνειακής ένωσης. Πρόσβαση σε διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων παρέχεται μόνο σε προσφέροντες από χώρες με εγγυημένη πρόσβαση.

Η πρόταση εισάγει απαιτήσεις χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών και/ή ενωσιακής καταγωγής για επιλεγμένα προϊόντα σε στρατηγικούς τομείς, μεταξύ των οποίων:

- Χάλυβας, τσιμέντο (μέσω σκυροδέματος και κονιάματος) και αλουμίνιο όταν χρησιμοποιούνται στους τομείς των κατασκευών και της αυτοκινητοβιομηχανίας·
- Ηλεκτρικά οχήματα, υβριδικά οχήματα και οχήματα κυψέλης καυσίμου και κύριες συνιστώσες·
- Μια σειρά τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών.

Αυτές οι οριζόντιες απαιτήσεις διασυνδέουν την ΠΕΒΠ με άλλες εν εξελίξει νομοθετικές προτάσεις στις οποίες χρησιμοποιούνται τέτοιες έννοιες, όπως η πρόταση για την αναθεώρηση των προτύπων εκπομπών CO₂ για αυτοκίνητα και ημιφορτηγά και η πρόταση για καθαρά εταιρικά οχήματα. Θα έχουν γενική εφαρμογή σε διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων, πλειστηριασμούς και καθεστάτα δημόσιας στήριξης. Για να αποφευχθεί η επιβολή υπερβολικού διοικητικού φόρτου στους οικονομικούς φορείς που συμμετέχουν σε διαδικασίες σύναψης συμβάσεων καλυπτόμενες από την πράξη για την επιτάχυνση της βιομηχανικής παραγωγής, η συμμόρφωση θα επαληθεύεται μέσω συστήματος υπεύθυνης δήλωσης. Η προσέγγιση αυτή διασφαλίζει ευθυγράμμιση με τα υφιστάμενα πλαίσια για τις δημόσιες συμβάσεις, περιορίζοντας παράλληλα τον έλεγχο στους φορείς στους οποίους έχει ανατεθεί σύμβαση.

Όσον αφορά τις καθαρές τεχνολογίες, οι απαιτήσεις καταγωγής της Ένωσης θα θεσπιστούν μέσω τροποποιήσεων της πράξης για τη βιομηχανία των μηδενικών καθαρών εκπομπών¹, διασφαλίζοντας την πλήρη ενσωμάτωσή τους στο εν λόγω πλαίσιο. Στην πράξη, υφιστάμενες κατευθυντήριες γραμμές, όπως αυτές που αφορούν την εφαρμογή του άρθρου 28 της πράξης², σε συνδυασμό με τη σχετική πείρα εφαρμογής, μεταξύ άλλων όσον αφορά την εφαρμογή των κανόνων καταγωγής, θα στηρίξουν την αποτελεσματική εφαρμογή των απαιτήσεων αυτών.

¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1735 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου μέτρων για την ενίσχυση του οικοσυστήματος παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών της Ευρώπης και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1724.

² Ανακοίνωση της Επιτροπής, Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 28 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1735 σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου μέτρων για την ενίσχυση του οικοσυστήματος παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών της Ευρώπης και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1724.

Το πλαίσιο αυτό αποσκοπεί στη δημιουργία προβλέψιμων σημάτων ζήτησης για βιομηχανικά προϊόντα χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, ενισχύοντας παράλληλα την παραγωγική ικανότητα της ΕΕ και τις στρατηγικές αξιακές αλυσίδες σύμφωνα με τις συστάσεις της έκθεσης Draghi³.

Η προσέγγιση είναι στοχευμένη σε στρατηγικούς τομείς στους οποίους το κόστος απανθρακοποίησης είναι υψηλό και, χωρίς τις δράσεις που προτείνονται στην πράξη για την επιτάχυνση της βιομηχανικής παραγωγής, οι επιπτώσεις στις τιμές επόμενου σταδίου θα ήταν σημαντικές, αυξάνοντας τον κίνδυνο δυσλειτουργιών της αγοράς. Είναι επίσης ενταγμένη σε μια ατζέντα απλούστευσης, εξορθολογίζοντας υφιστάμενους κανόνες και διαδικασίες, όπου είναι δυνατό, και αξιοποιώντας τους όπου απαιτείται.

Όσον αφορά **τον δεύτερο πυλώνα**, η πρόταση θεσπίζει σαφείς προϋποθέσεις για ξένες επενδύσεις άνω των 100 εκατ. EUR σε αναδυόμενους τομείς (μπαταρίες, ηλεκτρικά οχήματα, φωτοβολταϊκά και κρίσιμες πρώτες ύλες), ώστε να διασφαλιστεί ότι οι επενδύσεις αυτές δημιουργούν απτή προστιθέμενη αξία, πράγμα που περιλαμβάνει δημιουργία τοπικών θέσεων εργασίας υψηλής ποιότητας, προώθηση της καινοτομίας και ισχυρότερη ενσωμάτωση σε ευρωπαϊκές αλυσίδες αξίας. Ταυτόχρονα, επιδιώκει να διασφαλίσει κατάλληλη ισορροπία μεταξύ των διαφόρων πυλώνων της πρωτοβουλίας, ώστε να διατηρήσει την ελκυστικότητα της Ένωσης για στρατηγικές επενδύσεις, μετριάζοντας παράλληλα τον κίνδυνο εκτροπής επενδύσεων σε χώρες-εταίρους που επωφελούνται από προτιμησιακή πρόσβαση στην ενιαία αγορά.

Στο πλαίσιο του **τρίτου πυλώνα**, η πρόταση απλουστεύει και ψηφιοποιεί τη διαδικασία αδειοδότησης για έργα μεταποίησης μέσω της προσέγγισης «ένα έργο, μία ψηφιακή διαδικασία». Επιταχύνει επίσης το πλαίσιο αδειοδότησης για έργα απανθρακοποίησης έντασης ενέργειας και στηρίζει την ανάπτυξη βιομηχανικών συμπλεγμάτων καθορίζοντας ειδικές περιοχές βιομηχανικής επιτάχυνσης σε κάθε κράτος μέλος.

³ Draghi, M. (2024). [The future of European competitiveness – In-depth analysis and recommendations \(Part B\)](#) [Το μέλλον της ευρωπαϊκής ανταγωνιστικότητας — Εμπειριστατωμένη ανάλυση και συστάσεις (Μέρος Β)].

Ερωτήματα προς συζήτηση

- Πιστεύετε ότι τα μέτρα του προτεινόμενου πλαισίου επαρκούν για να επιφέρουν επιτάχυνση της βιομηχανικής ικανότητας και της απανθρακοποίησης σε στρατηγικούς τομείς στην ΕΕ, και ότι παρέχουν παράλληλα επαρκώς ισχυρά σήματα ζήτησης και επενδυτική ασφάλεια για την αποκατάσταση της ανταγωνιστικότητας των στρατηγικών βιομηχανιών της ΕΕ;
 - Θεωρείτε ότι τα προτεινόμενα στοχευμένα ευρωπαϊκά κριτήρια προτίμησης και χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών στις δημόσιες δαπάνες μπορούν να στηρίξουν αποτελεσματικά στρατηγικούς τομείς για τη διατήρηση και την επέκταση της παραγωγικής ικανότητας εντός της ΕΕ, με ελάχιστο πρόσθετο διοικητικό φόρτο;
-